

CZU 022(100):070(100)=135.1

SPAȚIUL BIBLIOTECII CONTEMPORANE ÎNȚRE DESIGN ARHITECTURAL, PARTICIPARE COMUNITARĂ ȘI TEHNOLOGII INTELIGENTE

Nelly ȚURCAN, dr. hab., prof. univ.

În ultimele decenii, biblioteca publică a cunoscut transformări profunde, determinate de schimbări sociale, tehnologice și culturale care au redefinit atât rolul instituției, cât și modul de concepere a spațiului bibliotecar. De la clădiri orientate preponderent spre depozitarea și conservarea colecțiilor, bibliotecile au evoluat către spații deschise, flexibile și multifuncționale, menite să susțină interacțiunea socială, învățarea informală, incluziunea și participarea comunitară. În acest context, designul arhitectural și organizarea spațiului nu mai reprezintă simple chestiuni tehnice, ci devin instrumente strategice prin care bibliotecile își exprimă misiunea și relația cu utilizatorii.

Revista presei din acest număr reunește contribuții recente din literatura științifică internațională care abordează spațiul bibliotecii din perspective complementare, situate la intersecția dintre biblioteconomie, arhitectură, urbanism, științele sociale și tehnologiile informației. Articolele analizate reflectă preocupări actuale privind caracteristicile de design ale noilor clădiri de bibliotecă, integrarea proiectării participative în procesele de planificare a spațiilor, rolul bibliotecilor ca infrastructură socială în contexte urbane dense, precum și utilizarea tehnologiilor inteligente pentru optimizarea funcționării spațiilor bibliotecare.

Un fir comun al studiilor prezentate este orientarea accentuată către utilizator și recunoașterea diversității nevoilor acestuia, în funcție de vârstă, experiență, context cultural și social. Copiii și adolescenții, comunitățile locale, utilizatorii din cartiere urbane dense sau din zone defavorizate devin actori relevanți în definirea

spațiului bibliotecii, fie prin cercetări centrate pe percepțiile lor, fie prin procese de proiectare participativă. În paralel, dezvoltarea bibliotecilor inteligente aduce în discuție utilizarea datelor și a algoritmilor pentru gestionarea adaptivă a spațiului, ridicând totodată întrebări legate de etică, confidențialitate și sustenabilitate.

Prin selecția și analiza acestor articole, revista presei oferă o imagine coerentă asupra tendințelor contemporane în proiectarea și utilizarea spațiilor bibliotecare, contribuind la reflecția profesională și la fundamentarea deciziilor strategice în domeniul biblioteconomiei.

The Journal of the Australian Library and Information Association (JALIA) este revista de referință a Asociației Australiene de Bibliotecă și Știința Informării (ALIA). Publicată trimestrial, revista se adresează cercetătorilor din domeniul științei informării, specialiștilor din biblioteci, precum și specialiștilor din discipline și industrii conexe. JALIA promovează cercetarea originală și lucrările academice evaluate prin sistemul peer review, vizând stimularea dezbaterii și orientarea practicii profesionale, cu un accent deosebit pe contextul Australiei și al regiunii Asia-Pacific de Sud. Publicația are caracter hibrid de acces deschis, fiind inclusă în programul Taylor & Francis Open Select, ceea ce oferă autorilor posibilitatea de a-și publica articolele în regim de acces liber, sporind astfel vizibilitatea și impactul cercetării. Articolele de cercetare și cele de tip Research-in-Practice sunt supuse evaluării double-anonymized peer review, iar materialele de tip Information-in-Practice beneficiază de o evaluare editorială.

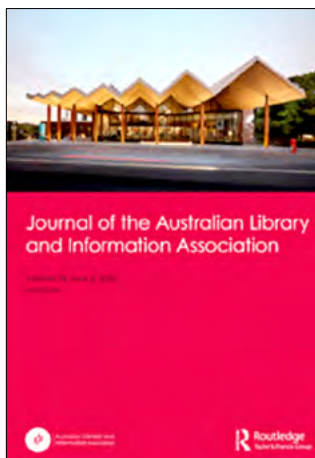
Print ISSN: 2475-0158; Online ISSN: 2475-0166

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/uajj21>

În continuare, prezentăm două articole din revista *The Journal of the Australian Library and Information Association*, care abordează atât aspecte legate de designul bibliotecilor publice, cât și aplicarea proiectării participative în configurarea spațiilor bibliotecare.

*

WAKELING, S., GODFREY, A., HIDER, P., GARNER, J., and JAMALI, H.R. An Analysis of the Design Characteristics of New Public Library Buildings. *Journal of the Australian Library and Information Association*. 2025, published online: 16 Jul 2025, pp. 1-37. <https://doi.org/10.1080/24750158.2025.2485681>

Articolul *An Analysis of the Design Characteristics of New Public Library Buildings* (O analiză a caracteristicilor de proiectare ale noilor clădiri ale bibliotecilor publice), semnat de Simon Wakeling, Annie Godfrey, Philip Hider, Jane Garner și Hamid R. Jamali, analizează caracteristicile de design ale bibliotecilor publice contemporane, pornind de la constatarea că, în ultimul deceniu, în Australia, au fost construite numeroase biblioteci publice noi, de mari dimensiuni și cu investiții semnificative. Aceste clădiri reflectă transformarea bibliotecii dintr-un spațiu axat predominant pe depozitarea colecțiilor într-un centru comunitar multifuncțional,

conceput pentru interacțiune socială, activități culturale și învățare informală. Studiul își propune să răspundă la întrebarea de cercetare: care sunt caracteristicile și atributele de design ale noilor clădiri de biblioteci publice?

Metodologic, cercetarea se bazează pe analiza a opt biblioteci publice construite în ultimii zece ani în zona metropolitană Sydney. Selecția a fost una intenționată, având în vedere relevanța acestora pentru tendințele actuale de design și accesibilitatea pentru munca de teren. Între martie și mai 2024, un membru al echipei de cercetare, cu formare în arhitectură, a realizat peste 140 de fotografii ale spațiilor interioare și exterioare ale bibliotecilor, care au constituit corpusul de date. Analiza a utilizat metoda analizei tematice aplicate datelor vizuale, identificând inițial 70 de coduri de atribute fizice grupate în 15 categorii, ulterior sintetizate în trei teme majore: estetica, flexibilitatea și deschiderea, respectiv sustenabilitatea.

Din perspectiva esteticii, autorii observă o diversitate arhitecturală pronunțată, care sugerează absența unui model standard de bibliotecă publică. Unele clădiri adoptă arhitecturi spectaculoase și expresive, menite să atragă atenția și să funcționeze ca repere urbane, în timp ce altele se integrează mai discret în contextul construit. Sunt identificate utilizări simbolice și metaforice ale formei și materialelor, precum referințe la natură, apă sau la tradiția bibliotecilor istorice. La interior, paletele cromatice variază de la culori vii și contraste puternice la tonuri naturale și neutre, adesea diferențiate între spațiile generale și zonele destinate copiilor. Prezența

artei, inclusiv a celei indigene sau realizate de artiști locali, este notată, deși autorii remarcă faptul că aceasta nu este atât de frecventă pe cât s-ar fi putut anticipa.

Tema flexibilității și a deschiderii evidențiază predominanța planurilor deschise în toate bibliotecile analizate. Colecțiile sunt, în majoritatea cazurilor, integrate în spații deschise, cu rafturi de înălțime medie, pentru a menține liniile de vizibilitate și a evita compartimentarea excesivă. Unele biblioteci folosesc rafturi mobile, în timp ce altele preferă soluții fixe, din considerente de siguranță, cost sau control al fluxurilor de utilizatori. Spațiile închise există, dar sunt rezervate activităților care necesită izolare funcțională sau acustică, precum studiul individual, administrația sau evenimentele multifuncționale. Autorii analizează detaliat relația dintre flexibilitate și acustică, subliniind compromisurile dintre deschiderea spațiului și controlul zgomotului, gestionate prin materiale absorbante, tavane acustice și zonarea funcțională.

Sustenabilitatea reprezintă a treia temă majoră a analizei. Toate bibliotecile studiate integrează măsuri de reducere a consumului energetic și de valorificare a resurselor naturale, precum iluminarea naturală, umbrirea fațadelor, utilizarea masei termice sau ventilația mixtă. Unele clădiri beneficiază de certificări de performanță ecologică ridicată. Articolul subliniază însă că sustenabilitatea nu se limitează la faza de proiectare, ci implică și costuri și eforturi continue de întreținere, mai ales în cazul fațadelor vitrate, al finisajelor din lemn sau al integrării vegetației în spațiile interioare și exterioare.

Astfel, studiul arată că noile biblioteci publice din zona Sydney ilustrează atât convergența către tendințe comune (deschidere, flexibilitate, orientare comunitară și preocupare pentru mediu), cât și o heterogenitate accentuată a soluțiilor arhitecturale și de design. Autorii sugerează că cercetările viitoare ar trebui să investigheze percepțiile utilizatorilor asupra acestor spații și impactul pe termen lung al alegerilor de design asupra funcționării și relației bibliotecii cu comunitatea.

*

HIDER, P., WAKELING, S., JAMALI, H. R., and GARNER, J. Planning and Using Library Codesign: Towards a Toolkit for Public Libraries. *Journal of the Australian Library and Information*

Association. 2025, Published online: 04 Nov 2025, pp. 1-19. <https://doi.org/10.1080/24750158.2025.2570760>

Articolul *Planning and Using Library Codesign: Towards a Toolkit for Public Libraries (Planificarea și utilizarea proiectării participative în biblioteci: către un set de instrumente pentru bibliotecile publice)*, redactat de Philip Hider, Simon Wakeling, Hamid R. Jamali și Jane Garner, prezintă rezultatele etapei finale a unui amplu proiect de cercetare australian, finanțat prin Australian Research Council, care a analizat intervenții de codesign în două proiecte de reamenajare a unor biblioteci publice din New South Wales, una situată într-o zonă metropolitană și cealaltă într-o zonă regională. Studiul urmărește să examineze modul și gradul în care rezultatele activităților de codesign au influențat designul final al bibliotecilor și să identifice considerații-cheie pentru integrarea codesignului în proiectele de dezvoltare a spațiilor bibliotecare.

Autorii pornesc de la constatarea că, deși proiectarea participativă a câștigat vizibilitate în domeniul biblioteconomiei, literatura științifică oferă puține analize empirice privind planificarea și implementarea sistematică a acestuia, în special în ceea ce privește designul spațiilor fizice. Articolul se înscrie într-o serie de lucrări ale aceleiași echipe, care au abordat anterior conceperea, desfășurarea și evaluarea proceselor de codesign, această contribuție fiind axată pe analiza rezultatelor și pe extragerea de recomandări aplicabile.

Metodologia se bazează pe interviuri semi-structurate realizate cu cinci actori implicați în etapele finale ale proiectelor: patru angajați ai consiliilor locale (inclusiv manageri și coordonatori de bibliotecă) și doi arhitecți responsabili de designul final al uneia dintre biblioteci. Interviurile, desfășurate online, au fost analizate prin analiză de conținut direcționată, cu scopul de a evalua gradul de integrare a rezultatelor codesignului în proiectele finale și de a colecta reflecții asupra procesului de codesign.

Rezultatele indică o influență substanțială a proiectării participative asupra ambelor proiecte. În cazul bibliotecii regionale, personalul estimează că între 80% și 90% din designul final derivă din rezultatele activităților de codesign, incluzând ateliere cu adulți, adolescenți și copii. Pentru biblioteca metropolitană, influența este estimată la aproximativ 70-75%, cu păstrarea majorității zonelor funcționale propuse în cadrul atelierelor. Diferențele dintre rezultatele proiectării participative și designul final sunt explicate

în principal prin constrângeri bugetare, cerințe de siguranță și necesitatea expertizei profesionale în selecția materialelor și a soluțiilor estetice.

Articolul evidențiază valoarea proiectării participative din mai multe perspective. În primul rând, acesta a funcționat ca un instrument eficient de implicare comunitară, permițând utilizatorilor să contribuie activ la definirea spațiului bibliotecii și consolidând sentimentul de apartenență. În al doilea rând, codesignul a generat o diversitate de idei, inclusiv unele care nu au fost implementate imediat, dar care pot constitui o resursă pentru dezvoltări ulterioare. De asemenea, procesul a sprijinit atragerea de finanțări, prin demonstrarea unui nivel ridicat de participare comunitară.

Autorii analizează și dificultățile întâmpinate, dintre care se remarcă recrutarea unui număr suficient și divers de participanți, gestionarea așteptărilor acestora și alocarea resurselor necesare organizării atelierelor. Recrutarea s-a dovedit problematică, atât din punctul de vedere al numărului de participanți, cât și al reprezentativității acestora, fiind necesare eforturi suplimentare din partea personalului bibliotecii. De asemenea, gestionarea așteptărilor a fost o provocare, mai ales în cazul copiilor și adolescenților, care au manifestat un nivel ridicat de entuziasm față de ideile generate.

Pe baza analizei datelor și a reflecțiilor echipei de cercetare, articolul formulează nouăsprezece recomandări practice pentru planificarea și implementarea intervențiilor de proiectare participativă în bibliotecile publice. Acestea acoperă aspecte precum clarificarea rolului codesignului (ideare versus prototipare), configurarea și programarea atelierelor, implicarea personalului și a designerilor profesioniști, strategiile de recrutare, lucrul cu copii și tineri, facilitarea, pregătirea materialelor, bugetarea, documentarea rezultatelor și evaluarea post-implementare. Recomandările sunt concepute pentru a fi integrate într-un toolkit destinat personalului bibliotecilor publice interesat să colaboreze cu comunitățile în proiectarea spațiilor bibliotecare.

În concluzie, articolul demonstrează că proiectarea participativă poate influența în mod semnificativ designul bibliotecilor publice și poate aduce beneficii atât în plan funcțional, cât și comunitar, cu condiția unei planificări riguroase și a unei integrări atente în procesele instituționale.

Revista *Public Library Quarterly (PLQ)* se adresează directorilor, managerilor, personalului, membrilor consiliilor administrative și susținătorilor care consideră că schimbarea este esențială pentru ca bibliotecile publice să își îndeplinească misiunea în secolul XXI. Revista explorează practici și modele eficiente pentru îmbunătățirea serviciilor, studii de caz privind managementul (incluzând atât succesele, cât și eșecurile), mituri care împiedică dezvoltarea individuală și instituțională, strategii de planificare pentru obținerea rezultatelor dorite, instrumente de marketing și strângere de fonduri, precum și analize financiare. De asemenea, se acordă atenție modului în care noile tehnologii sunt aplicate în practică și programelor inovatoare și de calitate pentru copii.

Toate articolele publicate în *PLQ* sunt supuse unui proces de evaluare editorială și peer review, asigurând standarde academice înalte și relevanță pentru domeniul bibliotecilor publice. *Public Library Quarterly* este o revistă hibridă de acces deschis, parte a programului Open Select al companiei Taylor & Francis Group, care oferă autorilor opțiunea de a publica în regim de acces deschis.

Print ISSN: 0161-6846; Online ISSN: 1541-1540

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/wplq20>

*

JAMALI, H. R., WAKELING, S., HIDER, P., and GARNER, J. Using Codesign for the Development of Children and Young Adults' Spaces in Public Libraries. *Public Library Quarterly*. 2025, Published online: 11 Nov 2025, pp. 1-20. <https://doi.org/10.1080/01616846.2025.2586962>

Încă un articol semnat de același grup de autori – Hamid R. Jamali, Simon Wakeling, Philip Hider, Jane Garner – este consacrat

utilizării proiectării participative pentru dezvoltarea spațiilor destinate copiilor și tinerilor în bibliotecile publice. Articolul *Using Codesign for the Development of Children and Young Adults' Spaces in Public Libraries* prezintă un studiu empiric dedicat utilizării proiectării participative în dezvoltarea spațiilor pentru copii și tineri adulți într-o bibliotecă publică din Australia, în cadrul unui proiect mai amplu finanțat de Australian Research Council. Autorii își propun să analizeze eficiența metodelor de codesign adaptate diferitelor grupe de vârstă, tipurile de elemente de design generate

prin aceste procese participative și modul în care spațiile rezultate au fost receptate de utilizatori după implementare. Studiul este motivat de constatarea că, deși codesignul este frecvent utilizat în dezvoltarea tehnologiilor digitale pentru copii și adolescenți, aplicarea sa în proiectarea spațiilor fizice de bibliotecă rămâne insuficient documentată.

Cercetarea se concentrează asupra a două secțiuni dedicate: una pentru copii (3-11 ani) și una pentru tineri adulți (13-18 ani). Pentru copiii preșcolari (3-5 ani) a fost organizată o sesiune de desen, menită să faciliteze exprimarea imaginărilor și a preferințelor într-o manieră accesibilă nivelului lor de dezvoltare. Pentru copiii din ciclul primar (6-11 ani) a fost organizată o sesiune de construcție cu Lego, care a permis explorarea tridimensională a ideilor legate de spațiul bibliotecii. În cazul tinerilor adulți, a fost organizat un atelier de două ore, facilitat de un specialist extern, care a inclus activități de brainstorming în grupuri mici și realizarea de mood board-uri pentru explorarea dimensiunilor funcționale și estetice ale spațiului.

Metodologic, studiul utilizează o combinație de metode calitative și cantitative. Datele au fost colectate prin observație directă, interviuri post-workshop cu personalul bibliotecii și facilitatorul, chestionare de evaluare completate de participanții tineri la finalul atelierului, interviuri post-design cu coordonatorul bibliotecii și chestionare aplicate părinților după implementarea noii zone pentru copii. Analiza datelor calitative s-a realizat prin analiză tematică, iar datele cantitative au fost interpretate prin statistici descriptive simple.

Rezultatele privind eficiența sesiunilor de proiectare participativă indică faptul că metodele utilizate au fost, în general, adecvate și productive, deși au existat provocări semnificative. În cazul copiilor mici, dificultățile au fost legate de recrutarea participanților din grupele de vârstă dorite și de capacitatea limitată a acestora de a-și articula ideile fără sprijinul activ al personalului. Autorii subliniază că valoarea principală a acestor sesiuni nu a constat atât în artefactele produse (desenele sau construcțiile Lego), cât în conversațiile generate în jurul acestora, care au permis interpretarea preferințelor copiilor. În cazul tinerilor adulți, atelierul a fost inițial marcat de reticență și rezervă, însă strategiile de facilitare – lucrul în grupuri mici, muzica de fundal și accentul pe un mediu

sigur și neierarhic – au condus la un nivel ridicat de implicare și satisfacție declarată.

Analiza elementelor de design emergente evidențiază diferențe și convergențe între cele două categorii de vârstă. Pentru spațiul copiilor, ideile generate s-au concentrat pe zone spațioase și funcționale, colțuri de lectură retrase, integrarea jocului și a tehnologiei, elemente inspirate din natură, culori vii și mobilier confortabil. Pentru tinerii adulți, accentul a fost pus pe crearea unui spațiu calm, cu stimulare senzorială redusă, mobilier flexibil și confortabil, facilități pentru studiu și o paletă cromatică mai temperată, diferită de cea a zonei pentru copii. O parte semnificativă dintre aceste idei au fost integrate în designul final, în limitele impuse de buget, siguranță și constrângerile administrative.

Recepția post-implementare a fost evaluată în special pentru zona copiilor, unde chestionarele completate de părinți indică un nivel ridicat de satisfacție generală. Respondenții au apreciat deschiderea spațiului, vizibilitatea îmbunătățită, accesibilitatea colecțiilor și eliminarea elementelor percepute anterior ca riscante. Totodată, feedbackul a evidențiat tensiuni între dorința de siguranță și deschidere și nevoia unor elemente suplimentare de joc și interactivitate pentru copiii foarte mici.

În concluzie, articolul arată că implicarea copiilor și tinerilor adulți în proiectarea participativă spațiilor de bibliotecă poate genera informații relevante și poate contribui la crearea unor spații mai bine adaptate utilizatorilor, cu condiția unei facilitări atente și a unor așteptări realiste privind nivelul de influență al participanților. Studiul oferă o contribuție importantă la literatura de specialitate prin documentarea detaliată a proceselor, beneficiilor și limitelor codesignului aplicat spațiilor fizice din bibliotecile publice.

*

KAVAK, A., and YILDIZ, R. Library Image in Children's Imagination: A Qualitative Analysis Based on Drawings in Türkiye. *Public Library Quarterly*. 2025, Published online: 02 Mar 2025, pp. 1-22. <https://doi.org/10.1080/01616846.2025.2473164>

Articolul *Library Image in Children's Imagination: A Qualitative Analysis Based on Drawings in Türkiye (Imaginea bibliotecii în imaginația copiilor: o analiză calitativă bazată pe desene din Turcia)*, semnat de Ali Kavak, Rukiye Yildiz, își propune să exploreze modul în care copiii cu vârste între 7 și 12 ani percep biblioteca și

să analizeze reprezentările mentale și emoționale ale acestora, exprimate prin desene. Cercetarea pornește de la premisa că bibliotecile joacă un rol important în dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor, însă literatura de specialitate oferă încă puține date privind modul în care aceste spații sunt trăite și imaginare din perspectiva copiilor. Studiul urmărește să completeze acest gol prin utilizarea desenului ca instrument calitativ de investigare a percepțiilor copiilor asupra bibliotecii.

Cadrul teoretic se sprijină pe cercetări din domeniul dezvoltării copilului, psihologiei educaționale și biblioteconomiei, care recunosc desenul ca metodă validă pentru explorarea universului cognitiv și afectiv al copiilor. Autorii subliniază că desenele permit exprimarea simbolică a experiențelor cotidiene, a emoțiilor și a relațiilor sociale, oferind acces la semnificațiile pe care copiii le atribuie instituțiilor culturale și educaționale. În acest context, biblioteca este analizată nu doar ca spațiu funcțional de acces la informație, ci și ca mediu al socializării, jocului și dezvoltării personale.

Metodologic, studiul adoptă un design calitativ, bazat pe eșantionare intenționată cu diversitate maximă. Grupul de cercetare este format din 21 de copii din Turcia, cu distribuție relativ echilibrată pe criteriile de vârstă, gen și frecvență de utilizare a bibliotecii. Colectarea datelor s-a realizat prin solicitarea adresată copiilor de a desena „biblioteca ideală” pe care și-o imaginează, urmată de interviuri individuale scurte, menite să clarifice semnificația simbolurilor și elementelor grafice incluse în desene. Analiza datelor a fost realizată prin Interpretative Phenomenological Analysis (IPA) și analiză tematică asistată de software, urmărind identificarea dimensiunilor cognitive, emoționale și sociale ale percepției bibliotecii.

Rezultatele cercetării indică faptul că, în imaginarul copiilor, biblioteca este concepută ca un spațiu complex și multifuncțional, care îmbină învățarea cu activitățile recreative și interacțiunea socială. În urma analizei tematice, au fost identificate cinci teme majore care structurează reprezentările copiilor: integrarea tehnologiei, integrarea cu natura, spațiile personalizate, contextul emoțional și sinteza dintre distracție și învățare. Aceste teme apar recurente în majoritatea desenelor analizate și reflectă așteptări și nevoi variate ale copiilor.

Integrarea tehnologiei este exprimată prin reprezentarea unor elemente precum ecrane tactile, sisteme automate de găsire a cărților, roboți sau resurse digitale. Copiii asociază tehnologia cu rapiditatea accesului la informație și cu eficiența procesului de învățare, imaginând biblioteca ca un centru informațional modern și deschis inovației. Integrarea cu natura este ilustrată prin prezența copacilor, a plantelor, a luminii naturale și a spațiilor exterioare, sugerând dorința copiilor de a învăța într-un mediu relaxant, armonios și apropiat de natură.

Tema spațiilor personalizate evidențiază nevoia copiilor de zone individuale de lectură și studiu, adaptate vârstei și preferințelor personale. Desenele includ frecvent colțuri de lectură, mobilier confortabil și delimitări simbolice care sugerează intimitate și autonomie. Contextul emoțional este reflectat prin utilizarea culorilor vii, a simbolurilor afective precum inimile sau elementele decorative ludice, indicând faptul că biblioteca este asociată cu sentimente de siguranță, confort și bucurie.

Sinteza dintre distracție și învățare reprezintă o dimensiune centrală a imaginarului copiilor. Biblioteca este percepută ca un spațiu în care activitățile educaționale coexistă cu jocul, socializarea și explorarea creativă. Această perspectivă sugerează o redefinire a rolului bibliotecii, care depășește funcția tradițională de lectură silențioasă și se apropie de un mediu de învățare informală.

În concluzie, articolul arată că percepția copiilor asupra bibliotecii este multidimensională și orientată spre experiență. Autorii subliniază că proiectarea bibliotecilor destinate copiilor ar trebui să răspundă simultan nevoilor cognitive, emoționale și sociale ale acestora, integrând tehnologia, natura, spațiile personalizate și oportunitățile de interacțiune. Studiul oferă repere relevante pentru dezvoltarea serviciilor și a designului bibliotecilor publice orientate spre copii și evidențiază importanța includerii vocii copiilor în procesele de planificare și amenajare a spațiilor bibliotecare.

Journal of Asian Architecture and Building Engineering este o revistă științifică academică internațională, publicată bimestrial și dedicată arhitecturii și ingineriei construcțiilor. Revista publică exclusiv articole în regim de acces deschis, ceea ce asigură acces liber și imediat la conținut, sporind vizibilitatea, audiența și impactul cercetării. Axată pe problemele mediului construit la nivel global și local, revista valorifică în special cercetarea din Asia, integrând-o

cu contribuții din Europa, America și Africa. Publicată în limba engleză de Taylor & Francis, în numele institutelor de arhitectură din Japonia, Coreea și China, revista acoperă domenii precum proiectarea arhitecturală, ingineria structurală, materialele de construcții, mediul, managementul proiectelor și tehnologiile informaționale.

ISSN: 1347-2852; ISSN-L: 1346-7581

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/tabe20>

*

BYUN, G., LEE, G., and HA, M. How public libraries reach out to adolescents: a study of adolescents' perceptions of teen spaces in Korean public libraries. *Journal of Asian Architecture and Building Engineering*. 2026, vol. 25, no. 1, pp. 233-246. <https://doi.org/10.1080/13467581.2025.2455025>

Articolul autorilor Gidong Byun, Gyeongyeon Lee și Mikyoung Ha, intitulat *How public libraries reach out to adolescents: a study of adolescents' perceptions of teen spaces in Korean public libraries* (Cum bibliotecile publice ajung la adolescenți: un studiu privind percepția adolescenților asupra spațiilor destinate adolescenților din bibliotecile publice coreene), examinează modul în care bibliotecile publice din Coreea de Sud răspund nevoilor adolescenților prin amenajarea unor spații dedicate (Teen Spaces) și analizează percepțiile acestui grup de utilizatori asupra factorilor de planificare a mediului construit. Autorii pornesc de la constatarea că adolescența este o etapă marcată de transformări psihosociale semnificative și de presiuni educaționale ridicate, în special în contextul coreean, unde performanța academică este puternic valorizată, iar nivelul de satisfacție al vieții adolescenților rămâne scăzut, în pofida rezultatelor educaționale ridicate.

În acest cadru, bibliotecile publice sunt analizate ca infrastructuri culturale și educaționale cu rol extins, care depășesc funcția tradițională de furnizare a informației și pot deveni spații de învățare informală, socializare, recreere și dezvoltare personală. Autorii subliniază că, deși serviciile pentru adolescenți sunt recunoscute la nivel internațional, inclusiv prin documente IFLA recente, în Coreea de Sud spațiile dedicate acestui grup sunt încă limitate, iar cercetările privind eficiența și percepția lor sunt insuficiente.

Studiul urmărește patru obiective principale: analizarea percepțiilor adolescenților asupra bibliotecilor publice și a spațiilor pentru tineri, identificarea rolului elementelor de planificare a mediului în configurarea Teen Spaces, determinarea celor mai importante categorii de factori de design și evaluarea influenței acestora asupra preferințelor adolescenților. Metodologia este una cantitativă, bazată pe un chestionar structurat cu scale Likert în cinci trepte, aplicat unui eșantion de 234 de adolescenți cu vârste între 11 și 18 ani, utilizatori ai opt biblioteci publice din Seul, selectate astfel încât să includă atât biblioteci cu spații pentru tineri, cât și biblioteci fără asemenea facilități.

Instrumentul de cercetare a inclus 70 de elemente de planificare a mediului, derivate din literatura de specialitate coreeană și din ghiduri internaționale privind spațiile pentru tineri în biblioteci. Analiza statistică a cuprins teste comparative (t-test, ANOVA), analiză factorială și regresie liniară multiplă. Rezultatele indică un nivel general ridicat de satisfacție față de utilizarea bibliotecilor publice, însă și diferențe semnificative între adolescenții cu experiență anterioară în utilizarea spațiilor dedicate și cei fără această experiență. Adolescenții care au utilizat astfel de spații percep bibliotecile mai accentuat ca locuri pentru activități diverse și ca instituții cu rol social, nu doar educațional.

Analiza factorială a redus cele 70 de elemente inițiale la 11 factori de planificare a mediului: sprijin pentru creativitate, sprijin multimedia, sprijin pentru siguranță, sprijin pentru confort ambiental, sprijin pentru intimitate, specializarea mobilierului, sprijin pentru design universal, sprijin pentru învățare, sprijin pentru comoditate, sprijin pentru deschidere spațială și sprijin pentru activități de loisir. Acești factori reflectă atât caracteristicile generale ale bibliotecilor publice contemporane, cât și particularitățile dezvoltării adolescenților.

Analiza de regresie arată că preferințele adolescenților sunt influențate diferit în funcție de experiența lor anterioară cu spațiile pentru tineri. Pentru utilizatorii experimentați, factorii cu influență semnificativă sunt sprijinul pentru confort, creativitate, învățare și design universal. În cazul celor fără experiență, preferințele sunt influențate suplimentar de siguranță, loisir și deschidere spațială. În ambele grupuri, sprijinul pentru confort, creativitate și învățare apare ca determinant comun, indicând direcții consistente pentru proiectarea Teen Spaces.

În discuții, autorii corelează rezultatele cu presiunile academice și sociale specifice contextului coreean și argumentează că bibliotecile publice pot oferi adolescenților medii alternative care susțin autonomia, creativitatea și echilibrul dintre învățare și recreere. Studiul contribuie la literatura de specialitate printr-o abordare centrată pe utilizatori și oferă recomandări aplicabile pentru planificarea spațiilor dedicate adolescenților, subliniind necesitatea diferențierii soluțiilor de design în funcție de experiența și așteptările acestui grup de utilizatori.

Children & Society este o revistă academică internațională, afiliată National Children's Bureau, care reprezintă o resursă esențială pentru cercetători, practicieni și factori de decizie interesați de viața copiilor și tinerilor în societățile contemporane. Revista publică cercetare de înaltă calitate și dezbateri interdisciplinare privind copilăria, politicile publice și practicile profesionale dedicate copiilor și tinerilor, cu un accent puternic pe justiția socială, incluziune și bunăstare. Abordând teme precum drepturile copilului, sănătatea și bunăstarea, educația, protecția copilului, migrația, copilăria digitală, genul și participarea copiilor, revista promovează perspective critice și analize teoretice și empirice care pun în discuție concepțiile tradiționale despre copilărie și relația dintre societate și viața copiilor.

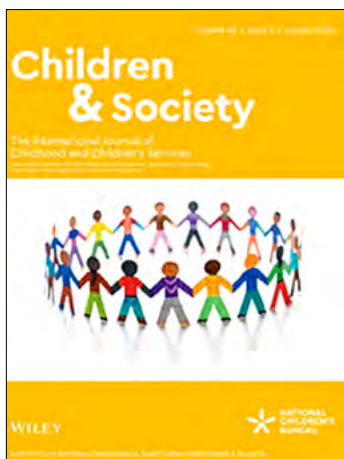
Print ISSN:0951-0605; Online ISSN: 1099-0860

Acces: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/10990860>

*

YILMAZ, E., and KAVAK, A. Ideal Library Design From Children's Perspective: A Phenomenological Study. *Children & Society*. 2025, First published: 22 December 2025, pp. 1-11. <https://doi.org/10.1111/chso.70013>

Articolul *Ideal Library Design From Children's Perspective: A Phenomenological Study (Proiectarea ideală a bibliotecii din perspectiva copiilor: un studiu fenomenologic)* al autorilor Erol Yilmaz și Ali Kavak investighează modul în care copiii își imaginează biblioteca ideală și ce caracteristici de design spațial, funcțional și simbolic consideră relevante pentru un mediu bibliotecar adaptat nevoilor lor. Studiul se înscrie în direcția cercetărilor centrate pe utilizator și urmărește să aducă în prim-plan perspectiva copiilor, frecvent absentă din procesele de planificare și proiectare a bibliotecilor publice și școlare. Autorii pornesc de la ideea că bibliotecile pentru copii nu sunt doar spații de depozitare a colecțiilor, ci

medii educaționale, sociale și culturale care contribuie la dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor.

Cercetarea este realizată în biblioteci publice și școlare din regiunea Anatolia Centrală (Turcia) și utilizează o abordare calitativă de tip fenomenologic, adecvată explorării experiențelor trăite, a percepțiilor și a imaginarii copiilor. Eșantionul este alcătuit din 34 de copii cu vârste între 6 și 14 ani, selectați prin eșantionare intenționată cu diversitate maximă, pentru a surprinde diferențe legate de vârstă, gen și experiență de utilizare a bibliotecii. Colectarea datelor s-a realizat

prin două metode complementare: storytelling individual, care a permis exprimarea liberă a imaginației copiilor sub forma unor „povești” despre biblioteca visată, și interviuri de tip focus group, care au facilitat schimbul de idei și clarificarea temelor emergente.

Analiza datelor a fost realizată cu ajutorul software-ului MAXQDA, folosind analiza tematică. În urma codării și interpretării materialului narativ, autorii au identificat patru teme majore care structurează percepțiile copiilor asupra bibliotecii ideale: (1) design spațial și organizare fizică, (2) siguranță și confort, (3) servicii și activități, și (4) grupuri de utilizatori și segmentare spațială.

În ceea ce privește designul spațial și organizarea fizică, copiii descriu biblioteci ample, atractive vizual, cu o arhitectură care inspiră curiozitate și dorința de explorare. Sunt frecvent menționate culorile, lumina naturală, materialele calde (în special lemnul), plantele și elementele decorative care creează o atmosferă prietenoasă. Preferințele cromatice sunt variate, de la tonuri calme la culori vii, ceea ce sugerează necesitatea unor soluții flexibile și diversificate. Copiii acordă importanță ergonomiei, accesibilității rafturilor și organizării colecțiilor pe criterii de vârstă și interese, precum și existenței unor zone distincte pentru lectură, studiu și activități creative.

Tema siguranței și confortului evidențiază faptul că bibliotecă este percepută ca un spațiu în care copiii trebuie să se simtă protejați și relaxați. Sunt menționate măsuri de securitate precum prezența personalului, camerele de supraveghere, echipamentele de prim ajutor și prevenire a incendiilor. Confortul este asociat

cu mobilier comod (pufuri, fotolii, scaune adaptate vârstei), iluminare adecvată, control termic, zone liniștite pentru concentrare și spații care permit retragerea temporară. Integrarea elementelor naturale este asociată cu starea de calm și bunăstare.

În ceea ce privește serviciile și activitățile, copiii își imaginează biblioteca ca un spațiu multifuncțional, care depășește lectura tradițională. Sunt evocate activități artistice, jocuri, ateliere, competiții, utilizarea tehnologiei digitale, accesul la calculatoare și dispozitive interactive, precum și servicii auxiliare, cum ar fi spații pentru gustări. Biblioteca este văzută ca un loc de învățare informală, socializare și descoperire.

Ultima temă, grupurile de utilizatori și segmentarea, reflectă dorința copiilor ca biblioteca să fie organizată în funcție de vârstă și interese, astfel încât să răspundă diferențelor de dezvoltare și preferințelor individuale. Copiii susțin existența unor spații dedicate exclusiv lor, dar și caracterul deschis și incluziv al bibliotecii.

În concluzie, studiul arată că, din perspectiva copiilor, biblioteca ideală este un spațiu dinamic, interactiv și orientat spre utilizator, care îmbină estetica, funcționalitatea, siguranța și tehnologia. Articolul contribuie la literatura de specialitate prin integrarea directă a vocii copiilor în reflecția asupra designului bibliotecilor și oferă repere relevante pentru proiectarea unor spații bibliotecare adaptate nevoilor și așteptărilor acestui public.

Local Environment: The International Journal of Justice and Sustainability este o revistă științifică evaluată prin peer review, dedicată cercetătorilor, activiștilor, ONG-urilor, factorilor de decizie, practicienilor și mediului academic interesați de sustenabilitate, justiție socială și mediul local. Revista se concentrează pe planificare, politici și procese de sustenabilitate, analizate din perspective teoretice, conceptuale și empirice, la intersecția dintre echitate, justiție și mediul local, promovând conceptul de „Just Sustainabilities”. Cu un profil incluziv și critic, revista încurajează contribuții din contexte socioeconomice diverse, în special din țări aflate în tranziție, pentru a sprijini învățarea reciprocă. Publicată de Taylor & Francis, revista funcționează în regim hybrid open access, oferind autorilor opțiunea de a publica articole cu acces deschis pentru o vizibilitate și un impact sporit.

Print ISSN: 1354-9839; Online ISSN: 1469-6711

Acces: <https://www.tandfonline.com/journals/cloe20>

*

HWANG, S. W., and OH, H. Small-scale communal libraries in urban void spaces: assessing multiple strategies for sustainable social infrastructure. *Local Environment*. 2025, vol. 30, no. 10, pp. 1327-1348. <https://doi.org/10.1080/13549839.2025.2471004>

Articolul *Small-scale communal libraries in urban void spaces: assessing multiple strategies for sustainable social infrastructure* (Biblioteci comunale de mici dimensiuni în spații urbane nefolosite: evaluarea mai multor strategii pentru o infrastructură socială durabilă), semnat de Soe Won Hwang și Hangyu Oh, analizează rolul bibliotecilor comunitare de mici dimensiuni amplasate în „spații urbane reziduale” (urban voids) ca forme de infrastructură socială sustenabilă, în contextul orașelor dense, cu accent pe cazul Seulului. Autorii pornesc de la observația că bibliotecile publice și-au extins treptat rolul tradițional, evoluând de la instituții

autoritative axate pe colecții către spații sociale accesibile, capabile să susțină coeziunea comunitară și interacțiunea socială. În condițiile în care terenurile disponibile pentru dezvoltări noi sunt limitate și costisitoare, reutilizarea și reprogramarea spațiilor nefolosite sau subutilizate devin strategii relevante pentru furnizarea de servicii publice la scară locală.

Cadrul teoretic al studiului integrează conceptele de infrastructură socială, sustenabilitate socială și capital social, raportate la teoriile privind utilizarea mixtă și intensivă a terenului (Multiple Intensive Land Use – MILU), strategiile de infill urban și reutilizarea adaptivă. Autorii discută transformarea bibliotecii publice într-o „ancoră socială” la nivel de cartier, în acord cu modele urbane precum „orașul de 15 minute”, care urmăresc apropierea serviciilor culturale și educaționale de locuințele rezidenților.

Metodologic, cercetarea este structurată în două etape. Prima constă într-o analiză cantitativă și spațială a distribuției bibliotecilor publice și a bibliotecilor de mici dimensiuni din Seul, utilizând date statistice oficiale și instrumente GIS. Această analiză urmărește identificarea zonelor insuficient deservite din punctul de vedere al accesului pietonal la biblioteci și evidențiază discrepanțe teritoriale semnificative. A doua etapă constă într-un studiu de caz

aprofundat al patru biblioteci comunitare construite în ultimul deceniu în spații urbane reziduale diferite, selectate pentru relevanța lor arhitecturală și urbană.

Cele patru studii de caz ilustrează tipologii distincte de reutilizare a spațiilor urbane. Prima bibliotecă analizată este Seongdong Book Maru Library, realizată prin remodelarea unui spațiu interior subutilizat dintr-o clădire administrativă. Transformarea holului într-o bibliotecă deschisă, cu funcții de cafeenea și spațiu de întâlnire, a permis integrarea bibliotecii în viața cotidiană a comunității, valorificând volumul existent și iluminarea naturală. Al doilea caz, Gusandong Library Village, presupune reutilizarea unui ansamblu de case vechi și a unor alei înguste dintr-un cartier rezidențial degradat, convertite într-o rețea de spații bibliotecare și comunitare. Proiectul păstrează structura urbană și memoria locului, favorizând o experiență nonierarhică și exploratorie a spațiului.

Al treilea studiu de caz, Overpass Forest Library, analizează conversia spațiului de sub un pasaj rutier într-o bibliotecă și spațiu cultural multifuncțional. Acest proiect ilustrează aplicarea principiilor MILU prin suprapunerea infrastructurii de transport cu funcțiuni culturale și comunitare, contribuind la reactivarea unei zone anterior percepute ca nesigură și neatractivă. Al patrulea caz, Nae-Soop Library, este amplasat într-un spațiu verde public subutilizat, la limita unui parc de cartier, și urmărește reconectarea mediului construit cu natura, printr-o arhitectură care facilitează accesul la parc și oferă spații de lectură liniștite, adaptate contextului peisagistic.

Analiza comparativă a celor patru cazuri evidențiază faptul că bibliotecile comunitare de mici dimensiuni pot funcționa ca infrastructură socială eficientă atunci când sunt integrate strategic în țesutul urban existent. Autorii arată că reutilizarea spațiilor reziduale permite nu doar reducerea costurilor de construcție, ci și creșterea accesibilității și a relevanței sociale a bibliotecilor. Totodată, studiul subliniază importanța gestionării publice și a implicării comunității locale în procesul de inițiere și operare a acestor biblioteci, pentru a menține caracterul lor public și incluziv.

În concluzie, articolul argumentează că amplasarea bibliotecilor comunitare în spații urbane reziduale, prin strategii de reutilizare adaptivă și utilizare intensivă a terenului, reprezintă o direcție viabilă pentru dezvoltarea infrastructurii sociale în orașe dense. Studiul contribuie la literatura de specialitate prin corelarea

analizei spațiale, a politicilor urbane și a practicilor arhitecturale, oferind reperi aplicabile și altor contexte urbane similare.

Scientific Reports este o revistă științifică internațională cu acces deschis, care publică articole de cercetare originală din toate domeniile științelor naturii, psihologiei, medicinei și ingineriei. Revista oferă autorilor o platformă academică de mare prestigiu și vizibilitate ridicată, beneficiind de un impact global semnificativ, fiind una dintre cele mai citate reviste din lume. Cu un factor de impact de 3,8 (2023) și sute de mii de citări anual, *Scientific Reports* joacă un rol important atât în comunitatea științifică internațională, cât și în documente de politici publice și în mass-media.

ISSN 2045-2322 (online)

Acces: <https://www.nature.com/srep/>

*

DAI, Y. Strategy for maximizing space utilization in smart libraries based on reinforcement learning. *Scientific Reports*. 2025, 15, 39619 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41598-025-23218-1>

Articolul *Strategy for maximizing space utilization in smart libraries based on reinforcement learning* (Strategie de optimizare a utilizării spațiului în bibliotecile inteligente bazată pe învățare prin recompensă) al autorului Ying Dai propune un cadru tehnologic avansat pentru optimizarea utilizării spațiului în bibliotecile inteligente, pornind de la constatarea că modelele tradiționale de organizare spațială sunt rigide și incapabile să răspundă variațiilor dinamice ale comportamentului utilizatorilor. Autoarea argumentează că bibliotecile contemporane se confruntă frecvent cu probleme precum supraaglomerarea zonelor de studiu, utilizarea inefficientă a rafturilor,

navigație deficitară și dezechilibre între zonele intens frecventate și cele slab utilizate. În acest context, studiul introduce o abordare bazată pe învățare prin recompensă (reinforcement learning – RL), integrată cu tehnologii IoT (Internet of Things / Internetul lucrurilor), pentru a gestiona adaptiv spațiul bibliotecii.

Obiectivul principal al cercetării este dezvoltarea și evaluarea unui sistem denumit Reinforcement Learning Maximize Space Utilization (RLMSU), conceput pentru a optimiza amplasarea

rafturilor, alocarea locurilor de ședere, fluxurile de circulație și distribuția resurselor, în funcție de date colectate în timp real. Sistemul urmărește să reducă atât subutilizarea spațiilor, cât și congestia, menținând în același timp accesibilitatea și satisfacția utilizatorilor. Abordarea este centrată pe utilizator, iar spațiul este analizat ca un mediu dinamic, influențat de tiparele de mișcare, de preferințele de studiu și de cererea variabilă de resurse.

Metodologic, articolul descrie un cadru complex care combină senzori IoT (RFID, senzori de mișcare, senzori de ocupare a locurilor, senzori de mediu), analiză de date, modele de tip rețele neuronale recurente și algoritmi de reinforcement learning. Datele colectate includ informații privind intrările și ieșirile utilizatorilor, durata șederii, frecvența împrumutului documentelor, gradul de ocupare al diferitelor zone, precum și parametri ambientali (luminozitate, temperatură, nivel de zgomot). Înainte de utilizare, datele sunt supuse unor etape riguroase de preprocesare, care includ eliminarea valorilor extreme, completarea valorilor lipsă și filtrarea zgomotului prin funcții de tip gaussian, utilizate pentru netezirea variațiilor aleatorii din date.

Un element central al sistemului este segmentarea zonelor bibliotecii în funcție de densitatea de utilizare. Prin tehnici de tip k-means clustering și analiză temporală, zonele sunt clasificate în zone cu densitate ridicată și zone cu densitate scăzută. Modelele de tip LSTM (Long Short-Term Memory) sunt utilizate pentru a identifica tipare istorice și pentru a anticipa nivelurile viitoare de ocupare. Aceste predicții sunt apoi furnizate agentului de reinforcement learning, care operează într-un cadru de tip agent – acțiune – recompensă.

Agentul RL observă starea curentă a bibliotecii (distribuția utilizatorilor, disponibilitatea locurilor, amplasarea resurselor) și selectează acțiuni precum redistribuirea locurilor de ședere, relocarea documentelor frecvent utilizate sau ghidarea utilizatorilor către zone mai puțin aglomerate. Recompensele sunt definite în funcție de creșterea gradului de ocupare echilibrată, reducerea timpilor de căutare și diminuarea congestiei. Optimizarea politicilor de decizie este realizată prin Proximal Policy Optimization (PPO), o metodă adecvată spațiilor de acțiune continue și mediilor complexe.

Evaluarea sistemului este realizată folosind un set de date extins („Full Library Services Dataset”), care include aproximativ

10000 de înregistrări provenite din 22 de biblioteci urbane și sub-urbane, completate cu date IoT colectate pe o perioadă de șase luni. Performanța este analizată prin indicatori precum eficiența utilizării spațiului, acuratețea navigației, rata de rotație a locurilor de ședere, satisfacția utilizatorilor, eficiența computațională și consumul energetic. Rezultatele arată că implementarea RLMSU conduce la o creștere a disponibilității locurilor de ședere cu aproximativ 30% și la o reducere a congestiei cu circa 25%, comparativ cu metodele convenționale.

Articolul abordează și aspectele etice și de confidențialitate, subliniind utilizarea anonimizării datelor, a procesării locale și a agregării informațiilor pentru a limita riscurile asociate monitorizării comportamentului utilizatorilor. În concluzie, studiul demonstrează potențialul reinforcement learning și al tehnologiilor IoT de a transforma biblioteca într-un mediu adaptiv și receptiv, capabil să răspundă în timp real nevoilor utilizatorilor și să optimizeze utilizarea spațiului în mod sistematic și scalabil.